

Grunnprinsipper for andelslandbruk i Norge

ANDELSLANDBRUK
NORGE

Introduksjon

Andelslandbruk er et omfattende svar på ønsker om direkte kontakt mellom produsenter og forbrukere, og et miljøvennlig landbruk. I solidaritet tar lokale fellesskap ansvar for å skape bærekraftige matsystemer; sosialt, økonomisk og økologisk. Andelslandbruk i Norge er en del av en verdensomspennende bevegelse, med den engelske betegnelsen «Community Supported Agriculture». Andelslandbruk kan organiseres og praktiseres på mange ulike måter, med samarbeid og bærekraft som overordnede verdier. De er bygget på et felles verdigrunnlag som denne erklæringen beskriver.

Definisjon

Andelslandbruk er et langsiktig samarbeid mellom forbrukere og de som produserer mat- og andre landbruksprodukter. Ansvar, risiko og avling blir delt mellom partene etter avtale for ett år om gangen.

Grunnprinsipper

1. Dialog om landbruksdriften

Basert på gårdens produksjonsmuligheter har partene regelmessig dialog om hva som skal produseres og i hvilke mengder. På et årlig møte/årsmøte vedtas produksjonsplan og budsjett. Det skal være full åpenhet om driften i andelslandbruket.

2. Gjennomsiktig økonomi

Andelslandbruk er en modell som etterstreber bærekraft i alle ledd og er basert på tillit og gjennomsiktighet. Derfor skal økonomien for andelslandbruket være synlig for alle parter. Beløpet for den årlige andelen er basert på godkjent produksjonsplan og budsjett med reelle kostnader. Dette innebærer blant annet en anstendig godtgjøring til bonde, gartner, administrasjon og eventuelt andre nøkkelpersoner som er tilknyttet andelslandbruket.

3. Delt avling, delt risiko

Andelshaverne forhåndsbetaler en andel i andelslandbrukets produksjon, og deler dermed risikoen for årsvariasjoner. Andelshaverne betaler ikke for en bestemt mengde produkter, men for en bestemt produksjon som eies av og deles mellom andelshaverne.

4. Involvering av andelshaverne

Andelshaverne tar gjennom sin deltakelse direkte ansvar for sin matforsyning. Partene avklarer på forhånd arbeidsfordeling, hvem som har ansvar for høsting, distribusjon og eventuell dugnadsinnsats.

5. Bærekraftig landbruksdrift

Driften skjer på en ansvarlig og varsom måte som tar vare på miljøet, både for nåværende og framtidige generasjoner. Andelslandbruket etterstreber å opprettholde og fremme helsen til både jord, planter, dyr og mennesker.

DOKUMENTETS FUNKSJON

Disse grunnprinsippene danner en felles verdiplattform for andelslandbruk i Norge. Det er opp til hvert enkelt andelslandbruk å sikre at utformingen og driften av deres andelslandbruk er i tråd med prinsippene. Dette er et levende dokument som kan revideres på de årlige nettverkssamlingene. Prosessen med revidering blir tilrettelagt av de som til enhver tid koordinerer nettverket for andelslandbruk i Norge (i skrivende stund er dette andelslandbruksprosjektet i Økologisk Norge). De som stiller seg bak dokumentet kan også bruke logoen for andelslandbruk i Norge.

Utkast til grunnprinsipper ble formulert etter en grundig prosess der alle andelslandbrukene i Norge ble invitert til å delta og komme med innspill. En åpen arbeidsgruppe bestående av Jolien Perotti, Alexandra Devik, Marit Bendz, Maria Bjune og Karine Kjellberg Granli utarbeidet et siste utkast, som deltakerne på Nettverkssamling for andelslandbruk i Norge på Hadeland 24. mars 2017 stilte seg bak.